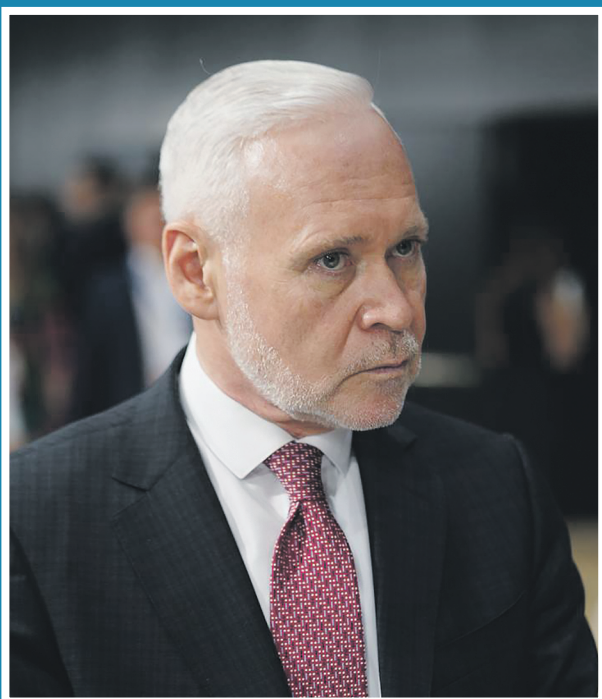

ВІЙНА РІК ЗА РОКОМ РУЙНУЄ ДОБРОБУТ ЛЮДЕЙ, ЗАБИРАЄ МОЖЛИВІСТЬ ЖИТИ, ПРАЦЮВАТИ І БУДУВАТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ. ЗА ДАНИМИ СВІТОВОГО БАНКУ, РІВЕНЬ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ СЯГНУВ 41,6%, ЩО ОЗНАЧАЄ – КОЖЕН ЧЕТВЕРТИЙ УКРАЇНЕЦЬ БАЛАНСУЄ НА МЕЖІ БІДНОСТІ. ТОМУ СЬОГОДНІ ДУЖЕ ВАЖЛИВО ГОВОРИТИ НЕ ЛИШЕ ПРО ТЕ, ЯК ДОПОМОГТИ ЛЮДЯМ, ЩО ОПИНИЛИСЯ В ТАКІЙ СИТУАЦІЇ, А ВЖЕ ЗАРАЗ ЗНАХОДИТИ РІШЕННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ЗУБОЖІННЯ НАСЕЛЕННЯ, НАГОЛОСИВ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПІД ЧАС КРУГЛОГО СТОЛУ «ВІДПОВІСТИ НА ВИКЛИК БІДНОСТІ», ЩО ПРОЙШОВ У КИЄВІ З ІНІЦІАТИВИ АСОЦІАЦІЇ ПРИФРОНТОВИХ МІСТ І ГРОМАД:

– Збереження людей в Україні безпосередньо залежить від можливості мати стабільний дохід й впевненість у майбутньому.

АПМГ у межах підготовки пропозицій до державного бюджету 2027 року на працювала деякі пропозиції. Ключовими є підвищення мінімальної заробітної плати щонайменше до 10 тис. грн, а мінімальної пенсії – до 6 тис. грн. Серед ініціатив також зниження ПДВ у прифронтових громадах на соціально значущі продукти харчування, як-от хлібобулочні і макаронні вироби й крупи, та лікарські засоби до 5%, а також тимчасове зниження до 7% ПДВ на обладнання для резервного живлення.

Також необхідно зберегти умови для роботи малого та середнього бізнесу, переглянути механізми підтримки ВПО, розширити доступ до житлових програм, посилити підтримку сімей з дітьми та передбачити державне співфінансування соціальних послуг для прифронтових громад. Важливо створити такі умови,

за яких людина не просто просила б допомоги і жила на неї, а заробляла, могла себе утримувати.

Значна більшість громадян сьогодні працює в малому та середньому бізнесі. Якщо запровадять ПДВ для малого бізнесу, його просто не стане.

Щодо переселенців. Ми пропонуємо, щоб протягом шести місяців вони отримували кошти на всю родину, незалежно від того, влаштувалися на роботу чи ні. І це треба закріпити законодавчо.

Нам потрібно відбудовувати країну, відкривати підприємства, створювати робочі місця. За всім цим має бути достаток у конкретній українській родині: зарплата, якої вистачає на життя, можливість забезпечити дітей, допомогти стареньким батькам. Війна не повинна залишити після себе ще й роки зубожіння. Мир має дати нам можливість вирватися з бідності.

РІШЕННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ БІДНОСТІ ПОТРІБНО ЗНАХОДИТИ ВЖЕ ЗАРАЗ

СИЛЬНА АРМІЯ УКРАЇНИ — ГОЛОВНИЙ ГАРАНТ БЕЗПЕКИ

ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС ДЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ РФ ПРОТИ НАШОЇ КРАЇНИ Є ВАЖЛИВИМ У БУДЬ-ЯКИХ ФОРМАТАХ, В ЯКИХ ТАКІ ДИПЛОМАТИЧНІ КРОКИ Є МОЖЛИВИМИ, ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ В КИЄВІ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ПРЕЗИДЕНТА США СТІВЕНОМ ВІТКОФФОМ І ДЖАРЕДОМ КУШНЕРОМ.

У Києві обговорювали всі можливості відновлення перемовин. За словами Президента, актуальним залишається територіальне питання. Глава держави наголосив: такі складні питання можуть вирішуватися тільки на рівні лідерів:

— Але головне, що сьогодні у нас є така можливість обговорити все: і гарантії безпеки, і ми дійсно говоримо про майбутнє України. І ми всі хочемо — тут у нас є солідарність — ми всі хочемо закінчити війну якомога швидше. Ми говоримо про План процвітання, ми говоримо не тільки про безпекові гарантії, а й про економічні гарантії для України відновитися, відбудуватися. Ми розуміємо всі, які є виклики після закінчення війни. Наша армія, яка повинна бути сильною, і це для нас головні гарантії безпеки, і для всього цього потрібен ресурс.

Під час зустрічей приділили багато уваги підготовці до зими і всім викликам, які можуть бути. Україна розраховує на зимову підтримку від партнерів, насамперед у посиленні нашої протиповітряної оборони та нашої енергетики. Зокрема, Президент зауважив, що Україна сподівається на серйозний об'єм і можливості використання американського LNG.

— Ми домовилися, що найближчим часом Україна, Європа й Америка зустрінуться. Не знаю, де буде зустріч: в Європі, в США, а може, знову — Стів, я так зрозумів, йому сподобався наш потяг, то, може, знову в Україні. Ми відкриті в будь-якому випадку, — сказав Глава держави.

Стівен Віткофф зазначив, що для Президента США Дональда Трампа дуже важливо відновити переговори для завершення війни:

— Я хотів би подякувати Президенту Зеленському за гостинність. Ми з нетерпінням чекаємо можливості провести тут більше часу. Ви чудові люди, і ми познайомилися з багатьма людьми тут, в Києві, сьогодні. Ви дуже стійкі, і це очевидно. І особливо сміливі. Ми захоплюємося вами.

Джаред Кушнер подякував Володимирі Зеленському

за гостинність та Українському народові — за такий теплий прийом.

— Президент Трамп передає вам свої вітання і свою повагу. І очевидно, він дуже уважно стежить за цією ситуа-

цією. І працює, щоб знайти кінець, закінчити цю війну. Президент Трамп дуже сфокусований на тому, щоб створити такі рамки, які приведуть до тривалого миру, — зазначив представник Президента США.

ПОВЕРНУТИ З ВІЙНИ РІДНИХ І НЕ ЗАЛИШИТИ ЦЮ ВІЙНУ У СПАДОК НАШИМ ДІТЯМ

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ВИСЛОВИВ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКІЙ ПЕРЕГОВОРНИЙ КОМАНДІ.

— Дуже хочу, щоб ці переговори наблизили день, коли особисто мені більше не доведеться повідомляти харків'янам про загиблих і поранених через атаки ворога на місто. За словами «є загиблі» стоїть чиясь родина, у якої війна забрала найдорожче. І якщо є можливість уберегти від цього інших, треба зробити все, щоб нею скористатися.

Мер також зазначив, що у Харкові та інших прифронтових громадах надто багато всього відкладено на «після війни»:

— Зібрати всю родину за одним столом, здійснити давню мрію, почати справу, на яку зараз немає сил і грошей. Але діти тим часом дорослішають, батьки старіють. Цих років нам ніхто не поверне.

Хочу, щоб наші захисники й захисниці могли нарешті бути поруч зі своїми дітьми. Щоб мільйони українців, яких війна розкидала світом, купували квитки додому і більше не мусили тікати від війни. Щоб родини знову жили разом.

Чекаємо на домовленості з надійними гарантіями безпеки, які захищатимуть нашу країну і сьогодні, і через багато років. Ми маємо повернути з війни своїх рідних і не залишити цю війну у спадок нашим дітям.

ХАРКОВУ ПОТРІБЕН ДОДАТКОВИЙ ТРАНСПОРТ

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПРОВІВ У КИЄВІ ЗУСТРІЧ ІЗ МЕРОМ БАРСЕЛОНИ ЖАУМЕ КОЛЛБОНІ. СТОРОНИ ОБГОВОРILI ВИКЛИКИ ПРИФРОНТОВОГО ХАРКОВА.

Ігор Терехов зауважив, що майбутня зима буде дуже складною, і Харкову вкрай потрібен додатковий транспорт:

— Хочу подякувати Барселоні за автобуси, які вже працюють на маршрутах і безплатно перевозять пасажирів. Та Харкову вкрай потрібен додатковий транспорт. Попереду опалювальний сезон, але, з огляду на безпекову ситуацію, ми розуміємо, що місто може залишитися без електро-

енергії. Тоді електротранспорт не працюватиме, а нам необхідно перевозити людей і доставляти дітей до шкіл. Буду вдячний, якщо ви допоможете нам із цим.

Мер Барселони пообіцяв розглянути можливість передати Харкову більше транспорту. Також опрацьовуються ідеї щодо підтримки і в інших сферах життєдіяльності: постачання генераторів, детекторів газу, обладнання для розбору завалів та інших засобів, необхідних рятувальникам.

— Після цієї зустрічі ми беремо на себе завдання зробити все можливе, щоб потрібна Харкову допомога надійшла якнайшвидше — до початку зими, — сказав мер Барселони.

ІСПАНІЯ ПРОДОВЖИТЬ ДОПОМАГАТИ, ЧИМ ЗМОЖЕ

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПІД ЧАС ВІДРЯДЖЕННЯ ДО КИЄВА ПРОВІВ ЗУСТРІЧ З ДИРЕКТОРОМ ФОНДУ МОНАСТИРЯ «САНТА-КЛАРА» МАРІЄЮ ЛЮСІЄЮ КАРАМ ПАДІЄЮ.

Зокрема, сторони обговорили майбутній відпочинок дітей в Іспанії, постачання матеріалів для відновлення пошкоджених обстрілами будинків, допомогу з транспортом тощо.

Розповідаючи про поточну ситуацію в місті, про соціальну підтримку жителів прифронтового Харкова і виклики сьогодення, Ігор Терехов зауважив, що постійні обстріли змушують витратити значні кошти з міського бюджету на відновлення житлових будинків. І в той же час міжнародна гуманітарна допомога скоротилася порівняно з 2022 роком, а одним із головних завдань залишається підготовка до зими, наголосив мер:

— Обстріли, на жаль, продовжуються. Зима буде важкою. Але ми зараз готуємося до можливих викликів. Розуміємо, що наші міжнародні партнери також мають свої виклики. Раніше ми отримували набагато більше гумані-

тарної допомоги і могли розподіляти її серед населення, а зараз майже все робимо власним коштом. Треба розуміти, що кожне руйнування будівлі, вікон, дахів — все це треба ремонтувати, і все це коштує великих грошей. І головний виклик сьогодні для всієї України — це зима.

Марія Люсія Карам Падія запевнила, що готова допомагати Харкову і залучати до цієї місії європейських

партнерів й надалі. Зокрема, йдеться про обладнання та спеціальні матеріали для лікарень, адаптовані для потреб людей з інвалідністю. Окремо сторони обговорили можливість передачі місту автобусів.

— Одна велика компанія, яка працює по всій Європі, сама запропонувала допомогу, бо має матеріали для лікарень, адаптовані умивальники, візки, ванни — все необхідне для людей з інвалідністю та медичних закладів. Ми все замовимо й організуємо. Це буде досить швидко. Також необхідно пришвидшити вирішення питання з підтримкою в транспортній сфері, тобто передачу громадського транспорту. Наголошу ще раз, ми, зі свого боку, будемо продовжувати допомагати чим зможемо, хоча розуміємо, що це не багато. Будемо також продовжувати говорити про Україну в засобах масової інформації, щоб люди чули і пам'ятали про Україну. Ми чітко розуміємо, що Україна зараз захищає кордони Європи, і наші спроби допомогти — не якась послуга. Ми зобов'язані вам допомагати, що має розуміти кожен європеєць в кожній європейській країні.

МАЄМО ЖОРСТКО РЕАГУВАТИ НА ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ

КОРУПЦІЙНІ СКАНДАЛИ Є СЕРЙОЗНИМ ВИКЛИКОМ ДЛЯ УКРАЇНИ, А НА ВИЯВЛЕНІ ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ ВЛАДА МАЄ РЕАГУВАТИ НАЛЕЖНИМ ЧИНОМ, НАГОЛОСИВ МЕР ІГОР ТЕРЕХОВ В ІНТЕРВ'Ю НІМЕЦЬКОМУ ВИДАННЮ DEUTSCHE WELLE.

Міський голова зазначив, що за останні роки в Україні була створена антикорупційна система, яка дозволяє виявляти такі факти. Водночас ключовим питанням залишається реакція держави на подібні випадки та готовність притягувати винних до відповідальності.

Ігор Терехов наголосив, що міжнародні партнери України також оцінюють не лише самі корупційні скандали, а й те, як на них реагує держава. Від ефективності цієї реак-

ції значною мірою залежить їхня готовність підтримувати Україну.

— Наші партнери підтримують нас фінансово і визначають перед урядом певні завдання щодо просування європейських демократичних цінностей, антикорупційних дій. Вони зацікавлені фінансувати Україну, але ці кошти не можуть бути потім розкрадені. Якщо ми хочемо, аби нас підтримували, ми маємо приймати ці закони та жорстко реагувати на прояви корупції, — підсумував мер.

ХАРКІВ ПРОДОВЖУЄ УДОСКОНАЛЮВАТИ СИСТЕМУ ЗАХИСТУ

ХАРКІВ ПРОДОВЖУЄ ПОСИЛЮВАТИ СИСТЕМУ ЗАХИСТУ МІСТА ВІД ВОРОЖИХ ОБСТРІЛІВ І ПІДТРИМУВАТИ ВІЙСЬКОВИХ, ВОДНОЧАС УКРАЇНА МАЄ РУХАТИСЯ ДО ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ.

дійсно допомагає нівелювати частину атак, — зазначив Ігор Терехов.

З міського бюджету також надається фінансова підтримка українській армії. За словами мера, з початку повномасштабної війни на допомогу військовим місто передало 1,8 млрд грн.

Ігор Терехов наголосив, що паралельно необхідно докласти дипломатичних зусиль для завершення війни. Він підкреслив, що, попри попередні спроби вийти на переговори, позиція РФ залишається неконструктивною, однак переговорний процес необхідно продовжувати.

— Нам потрібно зробити все для того, щоб війна закінчилася на наших умовах. Не можна втратити людей і їхню довіру, — зауважив міський голова.

ЧИСТЕ МІСТО

ПРАЦІВНИКИ КП «КОМПЛЕКС З ВИВОЗУ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ» ДЕПАРТАМЕНТУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ХМР ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ ВИВЕЗЛИ ПОНАД 34 ТИС. КУБ. М ВІДХОДІВ.

Також за цей період майстри полагодили 98 пошкоджених контейнерів. Крім того, бригади підприємства за заявками містян оперативно ремонтують і впорядковують контейнерні майданчики на прибудинкових територіях.

СМІЛИВІСТЬ ДІЯТИ. СИЛА РОЗВИВАТИ

У ХАРКОВІ ВІДБУВСЯ УРОЧИСТИЙ ЗАХІД ДО ДНЯ ПІДПРИЄМЦЯ «СМІЛИВІСТЬ ДІЯТИ. СИЛА РОЗВИВАТИ», У КОТРОМУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ПІДПРИЄМЦІ ТА ПРЕДСТАВНИКИ МАЛОГО, СЕРЕДНЬОГО Й ВЕЛИКОГО БІЗНЕСУ, ЯКІ ПРОДОВЖУЮТЬ ПРАЦЮВАТИ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО МІСТА.

Міський голова Ігор Терехов подякував підприємцям за те, що вони залишаються в місті, зберігають робочі місця і продовжують працювати, попри обстріли й постійні повітряні тривоги.

Мер також наголосив, що умови роботи бізнесу в прифронтовому Харкові суттєво відрізняються від умов у тиллових регіонах. Тому держава має запровадити окремі механізми підтримки підприємців на прифронтових територіях:

— Сьогодні потрібна зовсім інша державна політика щодо бізнесу в прифронтових громадах. Йдеться про особливі умови оподаткування, доступ до кредитних ресурсів і страхування воєнних ризиків. Від Асоціації прифронтових міст та громад ми вже подали відповідні законодавчі ініціативи та обговорили їх з Прем'єр-міністром України. Упевнений, що нам вдасться домогтися рішень, необхідних харківському бізнесу.

Такі зустрічі важливі для професійної комунікації, кажуть підприємці.

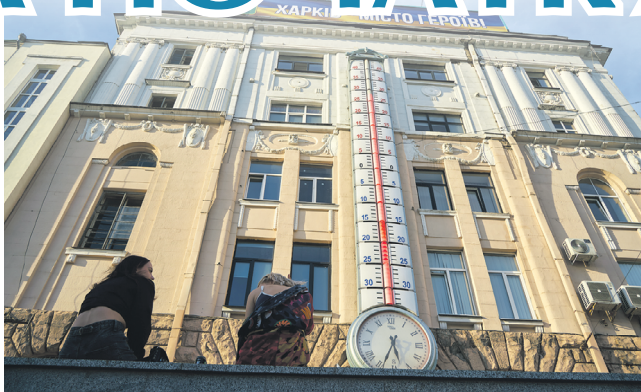
Володимир Болдирєв, керівник ТОВ «Авторіна»:

— Ми дуже шануємо цей день — невелике свято, але воно додає в життя натхнення та мотивації. Під час подібних урочистостей маємо змогу зустрітися з однодумцями, колегами, обговорити серед іншого плани на майбутнє.

Олександр Василенко, керівник ПАТ «Завод Фрунзе»:

— Ми, підприємці Харківщини, які сьогодні тут зібралися, і взагалі ті, що зараз працюють у Харкові, вважаємо, що нам дуже пощастило, бо Збройні Сили України зупинили ворога на підступах до міста і дали можливість нам вижити. І ми сподіваємося, що війну у цьому році або в наступному буде завершено нашою перемогою.

ХАРКІВ НА ПОЧАТКУ ВЕРЕСНЯ

НОВА МАПА СВІТУ

У П'ЯТНИЦЮ ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ СХВАЛИЛА НОВУ КАРТУ СВІТУ, ЯКА ТОЧНІШЕ ВІДОБРАЖАЄ БІЛЬШІ РОЗМІРИ АФРИКИ.

Як пише AP, новина стала наслідком нещодавньої кампанії, очолюваної африканськими країнами та правозахисними організаціями, передає Укрінформ.

Резолюція була ухвалена 164 голосами держав-членів. Проти проголосували лише США, а шість інших країн — Сербія, Естонія, Грузія, Литва, Молдова та Україна — утрималися.

Голосування заохочує уряди та інституції по всьому світу замінити традиційну карту Меркатора, яка повсюдно використовується з XVI століття, на проєкцію Equal Earth, яка, на думку активістів та географів, точніше відображає розташування об'єктів. Зокрема, проєкція Меркатора показує Гренландію та Африку приблизно однакового розміру, тоді як насправді Африка в 14 разів більша за Гренландію.

У резолюції не забороняється використання проєкції Меркатора і не нав'язується її заміна, а лише заохочується використання проєкції Equal Earth.

З МАТЕМАТИКОЮ ПОВНИЙ ПРОВАЛ

МАЙЖЕ 40 ТИСЯЧ ШКОЛЯРІВ НЕ СКЛАЛИ НМТ З МАТЕМАТИКИ. ТОБТО 12% ВІД УСІХ, ХТО СКЛАДАВ ІСПИТ, ПОВІДОМИВ УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ПІДСУМКОВОМУ ЗВІТІ ПРО ПРОВЕДЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЛЬТИПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ У 2026 РОЦІ.

Другий найпровальніший предмет у цьогорічних абітурієнтів — українська мова. Іспит не склали понад 6 тис. школярів.

Понад 82% усіх невдач припали саме на математику. Водночас максимальні 200 балів хоча б з одного предмета набирали 3712 учасників. Найбільше з англійської мови (понад 2 тис. школярів) і математики (понад 1 тис. абітурієнтів).

Лише двоє учасників цьогоріч набрали максимальний бал з усіх предметів — загалом 800 балів.

Я МИТЕЦЬ, Я ТАК БАЧУ!

У ПОЛТАВІ НА ТЕРИТОРІЇ БОТАНІЧНОГО САДУ ВІДКРИЛИ ПЕРШИЙ В УКРАЇНІ ПАМ'ЯТНИК АНГЛІЙСЬКОМУ ДРАМАТУРГУ ВІЛЬЯМУ ШЕКСПІРУ, ПОВІДОМЛЯЄ ІРТ ПОЛТАВА, КОТРИЙ СПРИЧИНИВ ХВИЛЮ КРИТИКИ Й ЖАРТІВ СЕРЕД МІСТЯН ЧЕРЕЗ ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД.

Автором скульптури став Ярослав Шкарупа, який розповів, що створив монумент за сім днів, об'єднавши деталі з п'яти різних ескізів. Скульптор додав, що зазвичай виготовляє фігури ящірок, гномів й слоників, тому був дуже радий попрацювати над пам'ятником людині.

Ініціаторка проєкту Наталія Криницька, яка виношувала ідею про пам'ятник з 2010 року, зазначила, що сподівається зробити скульптуру важливим іміджевим й культурним об'єктом для міста.

Пам'ятник встановили у спеціальному Шекспірівському саду місцевого педагогічного університету імені Короленка. Поруч зі скульптурою також розмістили металевий сонячний годинник та висадили рослини, які згадуються у творах драматурга.

Полтавський архітектор Тарас Руденко у коментарі виданню Pragmatika назвав нову скульптуру «халтурою» з грубими порушеннями пропорцій і наголосив, що об'єкт спричинив обурення як у професійної спільноти архітекторів і дизайнерів, так і серед звичайних полтавців.

Зокрема, у соцмережах користувачі пишуть: «Цей Шекспір став просто якоюсь візитівкою Полтави. Тепер не одними галушками відомі», «Всі ми трішки пам'ятник Шекспіру в Полтаві», також порівнюють монумент із замерзлим у лабіринті Джеком із «Сяйва», стверджують, що «Шекспір у шоці», цікавляться «діти його ліпили чи наркомани?» та називають нову скульптуру наступним поповненням «колекції крінжа Полтави».

ДЛЯ ФАНАТІВ

ЯПОНСЬКА КОМПАНІЯ З ВИРОБНИЦТВА ІГРАШОК BANDAI СТВОРИЛА ІГРОВУ КАБЛУЧКУ З ГРОЮ «ТАМАГОЧІ», ПИШЕ DEZEEN.

Випустити таке кільце компанія вирішила до 30-річчя створення оригінального «Тамагочі». Каблучка у формі яйця оснащена 0,56-дюймовим екраном та має довжину 2,8 сантиметра, що майже вдвічі менше від оригінальної іграшки. Дисплей іграшки повноколірний, а керувати нею можна двома кнопками збоку, що дасть змогу користувачу висиджувати, вирощувати, годувати та прибирати за своїм цифровим улюбленцем. «Тамагочі» не має вбудованого USB-пор-

ту для заряджання. Натомість заряджати її можна через супровідний чохол. Окрім того, кільце має прозорий пластиковий ремінець у двох розмірах. Та, на жаль, цікавинка доступна лише в Японії.

ЗАПРАЦЮВАЛО

У ЗАСТОСУНКУ «ДІЯ» ЗАВЕРШИЛО ТЕСТУВАННЯ «РОЗЛУЧЕННЯ ОНЛАЙН» — ТЕПЕР ПОСЛУГА ДОСТУПНА ДЛЯ ВСІХ КОРИСТУВАЧІВ.

Про новину повідомили в Міністерстві юстиції, яке розробляло функцію спільно з Міністерством цифрової трансформації. «Зроблено ще один крок до того, щоб у важливі миттєвості життя люди витрачали менше часу на бюрократичні процедури», — зазначила Ольга Рябуха, заступниця Міністра юстиції України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації.

Раніше, щоб розірвати шлюб, пара мала особисто звернутися до відділу ДРАЦСу, а через місяць розлучення офіційно реєстрували. Тепер основні етапи можна пройти в застосунку «Дія».

І З ПОСМІХУ ЛЮДИ БУВАЮТЬ

У ЦЮРИХУ ОГОЛОСИЛИ ЛАУРЕАТІВ 36-Ї ІГНОБЕЛІВСЬКОЇ («ШНОБЕЛІВСЬКОЇ») ПРЕМІЇ — ПАРОДІЇ НА НОБЕЛІВСЬКУ ПРЕМІЮ, ЯКУ ВРУЧАЮТЬ ЗА ДОСЯГНЕННЯ, ЩО «СПОЧАТКУ ЗМУШУЮТЬ ЛЮДЕЙ СМІЯТИСЯ, А ПОТІМ — ЗАМИСЛИТИСЯ».

Серед відзначених робіт — дослідження про крадіжку дитячих цукерок, аеродинаміку шмарклів, бризки з пісуарів і використання спідньої білизни в моніторингу як ґрунт.

Премію в номінації «Економіка» отримало дослідження поведінки для багатих. Психологи зі США з'ясували, що заможні люди частіше порушують соціальні норми: підрізають автомобілі, ігнорують пішоходів і брешуть на роботі. В одному з експериментів вони також забрали майже

вдвічі більше цукерок із банки, яку нібито залишили для дітей.

Хімічну нагороду присудили за дослідження молока тарганів. Як з'ясували науковці, воно містить утричі більше енергії, ніж коров'яче молоко.

Нагороду з біомеханіки отримали автори роботи про еволюційну історію поцілунків. Дослідники з Оксфордського університету спробували точно описати, що вважати поцілунком. За їхнім визначенням, ідеться

про контакт ротів представників одного виду з рухом губ, але без передачі їжі.

Ще більш незвичайною стала технологічна нагорода: її присудили за роботу, у якій хоботок комара використали як сопло для 3D-друку. Процес дослідники назвали «некродруком».

Ігнобелівську («Шнобелівську») премію заснував Марк Абрагамс спільно з гумористичним журналом Annals of Improbable Research. Вважається, що Шнобелівська премія — це завуальована критика Нобелівської премії.

НЕ ПОТРІБНО ШУКАТИ ІДЕАЛЬНОГО МОМЕНТУ

У ХАРКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ШКОЛІ ВОЛОНТЕРІВ АВА ЗАВЕРШИВСЯ ЛІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ СЕЗОН. ВИПУСКНИКИ ОТРИМАЛИ СЕРТИФІКАТИ І ВЖЕ МОЖУТЬ ЗАСТОСОВУВАТИ ЗДОБУТІ ЗНАННЯ ТА НАВИЧКИ ПІД ЧАС МІСЬКИХ ЗАХОДІВ.

Протягом шести тижнів учасники відвідали 11 тренінгів та 5 тимбілдингів, де здобували знання і практичні навички з основ волонтерства, лідерства, командної роботи, комунікації, безпеки, домедичної допомоги й безпечної поведінки в надзвичайних ситуаціях, а ще вивчили правила мінної безпеки та дізналися, як взаємодіяти з людьми з інвалідністю і людьми з травматичним досвідом під час проведення заходів. Вони також проходили волонтерську практику під час міських акцій.

Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту ХМР **Олександр Власенко** привітав учасників проєкту, які успішно закінчили навчання, і вручив їм сертифікати школи волонтерів АВА:

— До літнього сезону школи долучилося 100 представників молоді, 70 з яких пройшли повністю курс навчання, і сьогодні отримують сертифікати про закінчення курсів. Усі, хто пройшов повністю навчання, будуть долучатися до наших заходів, до допомоги місту і в проведенні змагань, свят тощо.

Молоді люди кажуть, що завдяки проєкту навчилися працювати в команді та знайшли однодумців. Здобутий досвід планують і надалі застосовувати, приєднуючись до корисних для міста та його жителів ініціатив.

Вікторія:

— Прийшла до школи волонтерства з метою навчитися перетворювати свої бажання у конкретні дії, навчитися комунікації, відповідальності, знайти однодумців, з якими можна у майбутньому створювати проєкти, що будуть корисні місту.

Станіслав:

— Курс був доцільний тим, що молоді допомагають розкритися, встановити багато зв'язків на майбутнє, ми побували на багатьох потрібних тренінгах, таких як самозахист, тактична медицина. Хочу побажати молоді, щоб не вагалися, розкривалися на всю в цьому проєкті. Вам не потрібно шукати ідеального моменту, щоб вступити в цю школу, робіть кроки саме зараз.

МОЛОДІ ДЕРЕВА ЗАМІСТЬ ХВОРИХ

НА БУЛЬВАРІ ЮР'ЄВА ЗАМІСТЬ ЯСЕНІВ, ЯКІ УРАЖЕНІ КОМАХАМИ-ШКІДНИКАМИ, ВИСАДЖУЮТЬ 21 МОЛОДИЙ КЛЕН.

Клени дають приблизно пів метра приросту щорічно, тож уже за кілька років на новому місці будуть великі дерева з розлогими кронами, розповів речник СКП «Харківзеленбуд» ХМР **Андрій Кравченко**:

— Ми були змушені прибрати декілька десятків ясенів, пошкоджені златкою, яка просто знищила дерева. Вони стали аварійними, і ми їх знесли. На бульварі вивільнилася територія, яку треба було озеленювати. Висаджуємо клен польовий, дуже витривалий, його радять і арбористи, і фахівці-біологи, з якими ми радилися. Усі одностайно говорять, що він буде добре почуватися в нашому кліматі, швидко розростатиметься і даватиме бажаний для містян затінок.

Голова Адміністрації Немишлянського району ХМР **Тетяна Мироненко** зауважила, що Бульвар Юр'єва є улюбленим місцем відпочинку харків'ян. Тут досить людно і вдень, і ввечері, відвідувачі приходять цілими родинами. Тож прибирання аварійних дерев й висадка нових — внесок як у безпеку, так і в комфорт містян.

— Нас дуже тішить озеленення бульвару, адже жителі пишаються його красою, і взагалі про свій район часто кажуть, що він відрізняється від інших тим, що надзвичайно зелений і комфортний.

Нові дерева висаджують по всьому місту, а до кожного окремого випадку підходять індивідуально і консультуються з фахівцями, повідомив **Андрій Кравченко**:

— До кожної місцини намагаємося підходити виважено, підбираючи саме ті рослини, які там добре почуватимуться. Якщо це біля води, то там, зрозуміло, може бути і верба, і осика, й інші, що дуже люблять вологий клімат. Якщо ж говорити про більш посушливі райони, висаджуємо рослини, які добре почуватимуться саме там. І цілком можливо, що за декілька років ми бачитимемо цілі дубові гаї в різних районах, де люди будуть гарно проводити час серед зеленого листя і затінку.

У ХАРКОВІ ВПРОВАДЖУЮТЬ ДОДАТКОВИЙ ЗАХИСТ ЛІФТОВОГО ОБЛАДНАННЯ

КОЛИ ЛІФТ РАПТОМ ЗУПИНЯЄТЬСЯ, ПРИЧИНА НЕ ЗАВЖДИ У САМІЙ КАБІНІ ЧИ МЕХАНІЦІ, НА РОБОТУ ПІДЙОМНИКІВ ВПЛИВАЮТЬ ТАКОЖ НЕСТАБІЛЬНІ ПАРАМЕТРИ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ.

Через збої у роботі обладнання може потребувати додаткового обслуговування, а жителям у такий час доводиться трохи зачекати.

Аби мінімізувати подібні ситуації, у місті впроваджують додатковий захист ліфтового обладнання. Роботи передбачають масштабне оновлення систем упродовж року. Завдання — забезпечити стабільнішу роботу ліфтів у харківських багатоповерхівках, наголосив директор КСП «Харківміськіліфт» ХМР **Максим Капустян**:

— Нині ми дійсно зіткнулися із ситуацією, коли через перепади напруги в електромережі почало виходити з ладу обладнання ліфтового господарства. Найбільше пошкоджуються електродвигуни, а вони є з найголовніших частин устаткування, до того ж дуже дорого коштують. У минулому і поточному роках через перепади напруги одночасно вийшло з ладу орієнтовно 200 електродвигунів. Тому потрібно було знаходити рішення нагальної проблеми. Фахівці підприємства розробили схему, яка, можна сказати, унеможливує вихід електродвигунів з ладу. Нарзмі мер міста ухвалив рішення профінансувати встановлення елементів захисту двигунів, і ми вже розпочали таку роботу. Зараз на нашому обслуговуванні перебуває

6690 ліфтів. Роботи зі встановлення приладів захисту розпочалися на початку 2026 і будуть завершені до кінця року. Ми вже встановили захист приблизно на 57% наших ліфтів. Як працює цей прилад? Під час перепаду електричної напруги електрична схема вимикається, тобто ліфт зупиняється. Після того як напруга в мережі нормалізується, ліфт самостійно вмикається та продовжує функціонувати. На період, доки не працює ліфт, треба із розумінням ставитися до ситуації. Таке трапляється, коли людина не чекає, поки стабілізується напруга, а починає самостійно вибиратися з ліфта, що може призвести до дуже негативних наслідків, як-то травмування або навіть летальних. Зокрема, такі дії можуть пошкодити обладнання, відновлення якого потребує певного часу та створює додаткове фінансове навантаження на наше підприємство. Тож у мене велике прохання до користувачів наших підйомників: якщо виникає така ситуація, не панікуйте, будь ласка. Дочекайтеся, поки напруга в мережі нормалізується і ліфт знову почне рухатися.

Таким чином, попри технічні виклики, фахівці продовжують працювати над тим, щоб ліфтове господарство міста залишалося надійним і готовим до різних ситуацій.

ПІДТРИМУЮТЬ ЖИТЛОВИЙ ФОНД В НАЛЕЖНОМУ СТАНІ

У ВИСОТЦІ СЛОБІДСЬКОГО РАЙОНУ У ТРЬОХ ПІД'ЇЗДАХ ОНОВЛЮЮТЬ ВХІДНІ ГРУПИ, ЩО ЗА РОКИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВТРАТИЛИ СВІЙ ВИГЛЯД І ПОТРЕБУВАЛИ РЕМОНТУ.

Також працівники КП «Харківжитлобуд» ХМР комплексно приводять до ладу простір біля будинку, аби щоденний шлях мешканців до квартир став зручнішим.

Віталій Локтев, виконроб підприємства:

— Сходи почали руйнуватися, по них було небезпечно заходити та виходити з під'їзду, і піддашки вже протікали. Тож в межах поточного ремонту сходи будуть вимощені тротуарною плиткою, їхнє обрамлення буде для міцності металеве, піддашки покрийть новим руберойдом, а також з'являться поручні. На фасад вже нанесена декоративна шагрень, що з часом буде пофарбована.

Загалом з початку року силами підприємства КП «Харківжитлобуд» після обстрілів було закрито майже 3 тис. вікон, у межах поточного утримання житлового фонду замінено

17 дверей у 14 будинках, відремонтовано 229 дверей у 163 багатоповерхівках. Також встановлено 50 нових поручнів у 44 висотках та відремонтовано у 20 житлових будинках. Наші працівники відремонтували 26 входних груп на 14 житлових будинках, ще 32 входні групи за 7 адресами в роботі. Виконано ремонт 4 під'їздів, на одному роботі ще тривають. Продовжуємо працювати, відновлювати житловий фонд та робити все, що від нас залежить, для сталого проходження зими.

А МИНУЛОГО РАЗУ ДОПОМОГЛИ!

АНТИБІОТИКИ НЕ СКОРОЧУЮТЬ ЗАСТУДУ І НЕ ЛІКУЮТЬ ГРИП, ТОМУ ЩО ЦІ ІНФЕКЦІЇ ВИКЛИКАЮТЬ ВІРУСИ. ТАКІ ПРЕПАРАТИ ДІЮТЬ НА БАКТЕРІЇ, А НА ВІРУСНІ ЗБУДНИКИ НЕ ВПЛИВАЮТЬ. САМЕ ТОМУ ПРИЙОМ АНТИБІОТИКА «НА ВСЯК ВИПАДОК» ПРИ НЕЖИТІ, КАШЛІ ЧИ ЛОМОТІ НЕ РОБИТЬ ОДУЖАННЯ ШВИДШИМ.

Відчуття, що антибіотик «допоміг минулого разу», часто виникає через природний перебіг хвороби. Більшість застуд починають слабшати самі через кілька днів, і, якщо препарат почали вживати приблизно в цей момент, поліпшення легко приписати саме йому.

► КОЛИ АНТИБІОТИК УСЕ Ж МОЖЕ ЗНАДОБИТИСЯ

Іноді після вірусної інфекції розвивається бактеріальне ускладнення, наприклад пневмонія або інша інфекція, яка дійсно потребує антибактеріального лікування. Але визначати це лише за наявністю температури чи тривалістю нежитю неправильно.

Непотрібний антибіотик не є нейтральним. Він може викликати діарею, висип, алергічну реакцію та інші побічні ефекти. Крім того, бактерії поступово набувають стійкості до препаратів, що ускладнює лікування реальних бактеріальних інфекцій у майбутньому.

Не варто використовувати залишки старого курсу або препарат, призначений іншій людині. Навіть якщо назва хвороби здається схожою, вид бактерії, проти якої діє препарат, потрібна доза та тривалість лікування можуть відрізнитися.

При звичайній застуді основою залишається симптоматичний догляд: відпочинок, достатнє пиття, контроль температури та засоби від окремих симптомів за потреби. При грипі для деяких людей можуть призначатися проти-вірусні препарати, але це інша група ліків.

Звернутися до лікаря варто, якщо температура дуже висока або тримається довго, задишка посилюється, стан погіршується після початкового покращення або є інші ознаки ускладнення.

Антибіотики також не запобігають передачі вірусної інфекції іншим людям. Якщо людина має застуду чи грип, важливішими є гігієна рук, кашльовий етикет, вентиляція та уникнення близьких контактів під час найвиразніших симптомів.

Коли антибіотик справді призначений через бактеріальну інфекцію, важливо вживати його саме так, як зазначено в схемі, не змінювати дозу самостійно й не зберігати залишки «на наступний раз».

Ще одна причина не назначати собі антибіотики самостійно — неправильний вибір препарату. Навіть серед бактеріальних інфекцій різні збудники можуть мати різну чутливість, тому один антибіотик не підходить для всіх випадків.

Якщо після кількох днів хвороби стан не покращується або, навпаки, стає гіршим, це не означає автоматично, що настав час для антибіотика. Потрібно оцінити симптоми й виключити ускладнення.

У Харкові наразі функціонують більше 500 аптек різних мереж.

Як повідомили в Департаменті адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР, крім медичних виробів і санітарно-гігієнічних товарів, в аптеках можна придбати дитяче харчування та воду, аксесуари для купання та годування немовлят, товари для догляду тощо. Також у них можна створити замовлення онлайн, забронювати товари, оформити кур'єрську доставку, отримати консультації медичних фахівців та ін. На випадок відключення електроенергії джерелами альтернативного живлення забезпечено більш ніж 400 аптек.

МІФИ ПРО ДІАБЕТ II ТИПУ

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ II ТИПУ (ЦД 2-ГО ТИПУ) НА РАННІХ ЕТАПАХ ЧАСТО ПЕРЕБІГАЄ БЕЗСИМПТОМНО, ТОМУ ЛЮДИНА МОЖЕ ТРИВАЛИЙ ЧАС — ІНОДІ РОКАМИ — НЕ ПІДОЗРЮВАТИ ПРО ХВОРОБУ.

Важливо проходити скринінг і знати про фактори ризику, інформує Центр громадського здоров'я України. Утім, поширені упередження щодо діабету 2-го типу можуть заважати своєчасному зверненню до лікаря.

► ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ II ТИПУ НЕ ВИНИКАЄ ПРОСТО «ЧЕРЕЗ СОЛОДКЕ»

Надмірне споживання цукру напряду хворобу не спричиняє, але може сприяти набору зайвої ваги, а вона є одним із факторів ризику розвитку ЦД 2-го типу.

Розвиток хвороби пов'язаний з тим, як організм регулює рівень глюкози в крові. У людей з цією недугою клітини втрачають чутливість до інсуліну — цей стан називають інсулінорезистентністю. Через неї глюкоза накопичується в крові замість того, щоб перетворюватися на енергію.

► НАДМІРНА МАСА ТІЛА ТА ОЖИРІННЯ НЕ ЄДИНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ

Надмірна маса тіла та ожиріння є важливими факторами ризику розвитку ЦД 2-го типу, але вони не єдині. Окрім ваги також впливають:

- вік — ЦД 2-го типу може розвинути у будь-якому віці, але ризику зростають після 45 років;
- низька фізична активність;
- куріння — підвищує ризик розвитку ЦД 2-го типу приблизно на 30–40%;
- стрес — під впливом тривалого стресу гормональні зміни в організмі можуть підвищувати рівень цукру в крові та викликати інсулінорезистентність, що сприяє розвитку ЦД 2-го типу;
- випадки хвороби серед близьких родичів;
- синдром полікістозних яєчників у жінок;

— відсутність контролю предіабету — стану, коли рівень глюкози вищий за норму, але ще не відповідає критеріям діабету.

► НІКОЛИ НЕ «ЗАРАНО» ДУМАТИ ПРО ПРОФІЛАКТИКУ

Для профілактики цукрового діабету 2-го типу:

— підтримуйте здорову вагу: нормальній масі тіла відповідає показник індексу маси тіла (ІМТ) від 18,5 до 25;

— будьте фізично активними — дорослим рекомендовано щонайменше 150 хвилин на тиждень помірної фізичної активності;

- харчуйтеся збалансовано — дотримуйтеся принципів тарілки здорового харчування;
- відмовтеся від куріння;
- контролюйте рівень стресу.

► «СКРИНІНГ ЗДОРОВ'Я 40+»: РАННЯ ДІАГНОСТИКА ДІАБЕТУ

Оскільки цукровий діабет 2-го типу може роками перебігати непомітно, регулярне обстеження — один з найнадійніших способів виявити хворобу на ранньому етапі, ще до появи ускладнень.

Для людей віком від 40 років в Україні діє державна програма «Скринінг здоров'я 40+». Вона допоможе виявити ризику розвитку або ранні ознаки діабету, адже під час обстеження лікар проведе:

- вимірювання маси тіла, зросту, окружності талії і визначить ІМТ;
- оцінку факторів ризику: рівня фізичної активності, сімейного анамнезу, куріння тощо;
- визначення симптомів, які можуть свідчити про ЦД 2-го типу;
- аналіз крові на глікований гемоглобін (HbA1c).

Пройти обстеження в межах програми «Скринінг здоров'я 40+» можна безкоштовно. Якщо вам виповнилося 40 років, слід подати заявку в Дії або через ЦНАП. Проходити обстеження можна в державних, комунальних і приватних медичних закладах у різних регіонах України.

Зокрема, у Харкові продовжує діяти Національна програма «Скринінг здоров'я 40+». До участі в програмі залучені такі заклади охорони здоров'я: поліклініки №3, 5, 6, 8, 9, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, лікарня №31, Центри первинної медико-санітарної допомоги №1, 3, 4, 5, а також Міська студентська лікарня.

Ознайомитися з докладнішою інформацією про скринінги можна на офіційному сайті Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради <https://medical.city.kharkiv.ua/>

Гороскоп на 8 вересня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Початок тижня принесе вам потужний приплив енергії, який краще направити на активний відпочинок чи спорт. Уникайте спонтанних конфліктів у сім'ї, проявіть трохи більше гнучкості.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Вівторок подарує вам довгоочікуване відчуття гармонії і душевного спокою. Присвятить час улюбленому хобі або облаштуванню домашнього затишку. Фінансові питання краще відкласти на потім і просто насолодитись миттєвістю.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
На вас чекає легкий день, повний приємних несподіванок й зустрічей. Можливі цікаві новини від старих друзів, які покращать настрій. Постарайтеся не перевантажувати себе інформацією і більше будьте на свіжому повітрі.

Рак (22 червня — 22 липня)
День підходить для усамітнення, відновлення сил й турботи про власне здоров'я. Приділіть увагу близьким людям, вони оцінять вашу ширшу турботу та підтримку. Вечір подарує романтичний настрій і приємні хвилини відпочинку.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Варто проявити свої таланти у компанії друзів. Можливі несподівані сюрпризи або дорогі подарунки від близьких людей. Дозвольте собі трохи розкоші та гарного відпочинку без почуття провини.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Сьогодні день чудово підійде для наведення ладу не тільки в оселі, а й у власних думках. Корисні приємні дрібниці, які приносять вам естетичну насолоду. Уникайте зайвої критичності до оточення, щоб зберегти мир у сім'ї.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
День принесе гармонію в особисті стосунки та допоможе вирішити давні суперечки. Вирушайте на невелику прогулянку або культурне місце, щоб змінити обстановку. Вечір сприятливий для творчості та душевних розмов із коханою людиною.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Глибокі емоційні переживання, які допоможуть краще зрозуміти свої бажання. Інтуїція працюватиме на максимум, довіряйте їй у прийнятті особистих рішень. Позбавтеся всього зайвого і непотрібного, звільняючи місце для нового.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Динамічний день, повний спраги пригод та нових вражень. Робочі питання вимагатимуть уваги. Ваші зусилля можуть помітити, якщо ви покажете не лише впевненість, а й готовність довести справу до кінця. Вдала ідея — затіяти коротку пізнавальну поїздку. Вечір принесе приємне спілкування з однодумцями та натхнення.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Варто присвятити час відновленню сил. На роботі не беріться за складні завдання. Стосунки потребуватимуть вашої уваги. Намагайтеся не уникати складних розмов — спокійна чесність допоможе зміцнити взаємну довіру. Близькі порадують вас турботою та приємним сюрпризом.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
День подарує безліч оригінальних ідей, творчої наснаги. Поділіться своїми думками з друзями, вони підтримають ваші сміливі починання. Подбайте про комфорт свого простору та знайдіть час для спілкування з рідними.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Фінансові питання можуть вийти на перший план. Перегляньте витрати та подумайте, чи всі заплановані покупки справді необхідні. Сьогодні краще обирати практичність. Домашні справи можуть виявитися важливішими за робочі.

ЯК ЗБЕРІГАТИ ЗИМОВІ ЗАПАСИ: ОВОЧІ, КОНСЕРВАЦІЮ, ЗАМОРОЗКУ

В УКРАЇНІ ТРАДИЦІЯ ЗАГОТІВЕЛЬ СЯГАЄ КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ, КОЛИ СЕЛЯНИ МУСИЛИ ПЕРЕЖИВАТИ ХОЛОДИ З УРОЖАЮ. СЬОГОДНІ 70% СІМЕЙ РОБЛЯТЬ КОНСЕРВАЦІЮ І ЗАМОРОЗКУ, ЕКОНОМЛЯЧИ ДО 30% НА ПРОДУКТАХ. ПРАВИЛЬНЕ ЗБЕРІГАННЯ ОВОЧІВ, БАНОК І ЗАМОРОЖЕНИХ ПРОДУКТІВ ЗАПОБІГАЄ ПСУВАННЮ ТА ЗБЕРІГАЄ ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ.

До уваги перевірені методи, які допоможуть тримати запаси свіжими до весни.

▶ ЗБЕРІГАННЯ ОВОЧІВ: ПРОХОЛОДА І ВЕНТИЛЯЦІЯ

Овочі — основа зимового раціону. Головне правило: температура — 0–4 °C, вологість — 85–95%, темрява й вентиляція. Підвал або комора — ідеальне місце. Не змішуйте овочі: етилен від яблук і картоплі прискорює проростання інших.

Картопля. Зберігайте в ящиках із піском або тирсою при 2–4 °C. Перед закладкою просушіть 2 тижні. Термін — 6–8 місяців. Порада: не мийте, щоб уникнути гнилі. Якщо з'являються паростки — видаліть.

Морква й буряк. Укладайте в ящики шарами, пересипаючи вологим піском або тирсою. Температура — 0–1 °C. Моркву можна зберігати в поліетиленових пакетах із отворами. Термін — до 5 місяців. Перевіряйте щомісяця на гниль.

Капуста. Підвішуйте качани в прохолодному місці (0–2 °C). Не мийте. Термін — 4–6 місяців. Для дрібних голівочок — ящики з вентиляцією.

Цибуля і часник. Сушіть при 18–20 °C 2 тижні, потім зберігати в косах або сітках при 0–2 °C, вологість — 60–70%. Термін — 6–8 місяців. Не кладіть біля картоплі.

Яблука. Зберігати у ящиках або коробках при 0–2 °C, вологість — 85–90%. Яблука елітних сортів оберніть папером поодиночі. Термін — 3–5 місяців. Регулярна перевірка зменшує втрати на 20%.

▶ КОНСЕРВАЦІЯ: БЕЗПЕКА І ГЕРМЕТИЧНІСТЬ

Консерви — це стерильність і герметичність. Неправильне зберігання призводить до вибуху банок або ботулізму. Температура — 5–15 °C, темрява, сухість.

Підготовка. Перевіряйте кришки: вони мусять бути плоскими, без бульбашок. Якщо банка вибухнула — викиньте.

Місце зберігання. Шухляди, полиці в коморі або холодильнику. Не ставте на підлогу — там волога й гризуни. Дерев'яні ящики з вентиляцією — оптимально.

Терміни. Томати, огірки, компоти — 12 місяців; м'ясо, риба — 6–8 місяців; соління — до 2 років. Маркуйте банки датою і вмістом.

Поради. Для довготривалого зберігання використовуйте пастеризацію: банки у воді при 85 °C 20–30 хв. Уникайте прямих сонячних променів — вони руйнують вітаміни. Якщо комора тепла (>15 °C), тримайте в холодильнику.

Типові помилки: переповнені полиці (погана циркуляція), металеві кришки без лаку (іржа).

▶ ЗАМОРОЗКА: ШВИДКІСТЬ І ПОРЦІЇ

Заморозка — сучасний метод, що зберігає 95% вітамінів. Холодильник при –18 °C або морозильна камера — ідеально. Термін — 6–12 місяців.

Підготовка продуктів. Мийте, сушіть, ріжте порціями. Використовуйте пакети ZIP-лок або контейнери. Не заморожуйте повторно!

Овочі. Бланшовані (1–3 хв у кип'ятку, охолодіть): морква, броколі, зелень. Сирі: перець, зелена квасоля. Розкладайте плоско для швидкої заморозки.

Ягоди та фрукти. Заморожуйте на підносі, потім у пакети. Сироп для фруктів має містити 30% цукру.

М'ясо та риба. Порціями 0,5 кг, у маринаді або вакуумно. Термін — 6 місяців.

Зелень. Подрібніть, змішайте із сіллю (1:4), у формочки для льоду.

Порада! Не переповнюйте морозилку — залишайте 10% простору для циркуляції. Розморозуйте в холодильнику, а не при кімнатній температурі.

▶ ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА І ТЕРМІНИ

Контроль. Щомісяця перевіряйте запаси: видаляйте зіпсоване негайно.

Організація. Вертикальні стелажі для банок, підписані бокси для заморозки.

Безпека. Уникайте мишей. Використовуйте металеві сітки, лаванду. Для електрики — стабілізатори.

Економія. Домашні заготовки дешевші на 40–50%, ніж магазинні.

Зберігати зимові запаси — це мистецтво, яке гарантує смачні та корисні страви цілу зиму. Починайте з утепленої комори, правильної розкладки овочів, герметичних банок і швидкої заморозки. Ці методи перевірені поколіннями.